

ERITYISTILINTARKASTUS: KAUPINOJA

BDO Audiator Oy
Partner, JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela

Salassa pidettävä (Julkl 24.1 § 15. kohta,
17.kohta ja 20.kohta)

SISÄLTÖ

Tarkastussuunnitelma

Tarkastuksen toteutus

Taustaa

- Tilanne tilinpäätöstarkastuksen aikana ja tilintarkastuksen 2017 raportointi

Yhteenveto tarkastushavainnoista

Havainnot

TARKASTUSSUUNNITELMA

Tarkastuslautakunta on päättänyt hankkia erityistilintarkastuksen koskien Kaupinoja hanketta. Erityistilintarkastuksen sisällöksi on esitetty seuraavaa:

- 1) Johtokunnan pöytäkirja-aineisto ajalta 1.1.2013-31.3.2018
 - Käydään pöytäkirjoista läpi Kaupinojaa koskevat päätökset ja selvitykset liitteiden kera (toimitusjohtajan katsaukset, talousarvion käsittelyt, muut mahdolliset asiakohdat)
- 2) Toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset ajalta 1.1.2013-31.3.2018
 - Käydään läpi ja poimitaan Kaupinojaa koskevat kohdat ylös
- 3) Hankkeen budjetointi ja hyväksytyt talousarviot
 - Käydään läpi liikelaitoksen johtokunnan hyväksymät investoinnin talousarviot ja niihin liittyvät muutokset sekä toteutumisvertailut ajalta 1.1.2013 - 31.3.2018
- 4) Hankkeen kustannukset
 - Käydään läpi hankkeen kulut pääkirjanpidosta 1.1.2013-31.3.2018
 - Verrataan kirjanpidon kulut maksuerätaulukoihin
 - Käydään läpi lisätöiden määrä ja niihin liittyvät sopimukset
- 5) Projektin hallinnointi ja hankkeiden seuranta
 - Haastatellaan Veden nykyistä toimitusjohtajaa ja talouspäällikköä Kaupinojan seurannasta sekä hankkeiden hallinnoinnista yleensä
 - Sisältää myös vakuuksien hallinnoinnin varmistamisen

Tarkastuksen ulkopuolelle rajattiin hankkeen kilpailutusprosessi.

Tarkennuksena tarkastussuunnitelmaan:

Kaupinojan hankkeen kustannukset ajalla 1.1.2013-31.3.2018 40 milj. euroa koostuvat verkoston rakentamisesta (13 milj. euroa) sekä vedenpuhdistuslaitoksen saneerauksesta (26 milj. euroa). Erityistilintarkastuksen kohteena on laitoksen osuus. Verkostot rajattiin tarkastuksen ulkopuolelle.

TARKASTUKSEN TOTEUTUS

Tarkastus toteutettiin suunnitelman mukaisesti toukokuun 2018 aikana.

Tarkastustiimi koostui seuraavasti:

- JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela
- JHT, KHT Minna Havia-Niemi
- JHT, HT Ari Virolainen
- Tarkastaja Pekka Lamminmäki

TILANNE TILINPÄÄTÖSTARKASTUKSEN AIKANA

Lakiasioden vahvistuskirjeessä 5.4.2018 ovat kaupungin lakimiehet vahvistaneet uhkaavana oikeudenkäyntinä kaupungin ja Econet Oy:n välisen tilanteen:

14. Tampereen Vesi, Kaupinoja

14.1. Tampereen kaupunki ja Econet Oy

14.2. Kuvaus: Kaupinojan vedenkäsittelylaitoksen urakka. Econet Oy:n vahingonkorvausvaade ja sopimuksen purkuilmoitus esitetty 28.2.2018. euromääräinen vaade yhteensä 1,925 miljoonaa euroa. Kaupinojan osalta on kirjattu tilinpäätökseen vastuuksi 1 miljoona euroa. Tätä ei ole eritelty. Urakasopimuksessa on mm. maksamatta viimeinen maksuerä 962 000 euroa (sisältyy yllä olevaan Econetin 1,925 miljoonan euron vahingonkorvausvaateeseen).

14.3. n. 2.000.000€

14.4. Asian käsittely on kesken. Ei vielä vireillä oikeudessa.

14.5. Varauduttava merkittäviin lisäkustannuksiin

Kaupungin 2017 tilinpäätökseen sisältyvässä Tampereen Vesi Liikelaitoksen erillistilinpäätöksessä on esitetty seuraava selvitys:

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneerauksen työt ovat pääosin valmistuneet ja laitoksella tehdään testiajoja. Täyden tuotantokapasiteetin saavuttamiseen

liittyy riskejä, jotka koskevat mm. prosessitekniisiä ja sopimuksellisia asioita. Saneerauksen loppuunsaattamisessa on varauduttava merkittäviin lisäkustannuksiin.

Tavoitteena on saattaa saneeraustoimenpiteet päätökseen vuoden 2018 aikana.

TILINTARKASTUKSEN 2017 RAPORTOINTI

Tilintarkastuskertomus vuodelta 2017 sisälsi kolme mukautusta, joista yksi koski suoraan Kaupinojaa. Tilintarkastuspöytäkirjassa 10.4.2018 on esitetty seuraavaa:

Kaupinoja

- *Saneeraushankkeesta on päätetty 20.9.2012 ja hankkeen urakkasopimukset on allekirjoitettu 19.9.2013. Urakkasopimuksen kokonaissumma on ollut 20 578 000€. Sopimuksessa urakan luovutus- ja valmistuspäivämäärä on viimeistään 1.3.2016. Saadun tiedon mukaan laitos ei edelleenkään toimi suunnitellun tehon mukaisesti. Hankkeen kustannukset ovat ylittyneet merkittävästi. Mitä todennäköisimmin kustannuksia tulee edelleen kertymään laitoksen saattamiseksi toivotulle tehotasolle.*
- *Hankkeesta on raportoitu pöytäkirjojen mukaan johtokunnalle hyvin vähän. Toimitusjohtaja on ensimmäistä kertaa raportoinut johtokunnalle 19.2.2015 (KVR-urakoitsijan välitavoite ylittyi) ja toistamiseen 23.4.2015 katsauksessaan urakan työvaiheiden viivästymisestä. Seuraavan kerran KVR-urakasta raportoitiin 15.12.2016, että keskusteluja urakan loppuun saattamisesta käydään KVR-urakoitsijan kanssa ja että urakan lopullinen vastaanotto siirtyy helmikuusta (2017) huhti-toukokuuhun prosessitekniisten muutostöiden ennakoitua pidemmän keston vuoksi ja että, siirtymisen aiheuttamat vaikutukset maksueriin selvitetään. Vasta uusi 1.6.2017 jälkeen aloittanut johtokunta on aloittanut säännöllisen hankkeen seuraamisen omana pykälänään pöytäkirjoissa.*
- *Vesiliikelaitoksen tilinpäätöksissä ei ole tuotu 2013 - 2016 välisenä aikana hankkeeseen liittyviä riskejä esille eikä toimitusjohtaja ole raportoinut hankkeen viivästyksistä.*

YHTEENVETO

- Tarkastuksessa saadun käsityksen perusteella hankkeen toteutuksessa on ollut havaittavissa haasteita aikaisemmin ja laajemmin kuin niitä on pöytäkirjoissa käsitelty. Hanke on ollut liikelaitoksen mittakaavassa merkittävä, joten se on poikkeuksellista. Tarkastushavaintojen perusteella Kaupinojan saneerauksen vaiheita on käsitelty johtokunnan kokouksissa toimitusjohtajan katsauksissa melko kattavasti lähes joka kokouksessa vuoden 2013 alkupuolelta syyskuun 2015 kokoukseen saakka ja uudelleen yksityiskohtaisemmin 2016 joulukuusta lähtien, jolloin urakkaan liittyviä ongelmia tuli toimitusjohtajan katsauksessa esiin.
- Tarkastushavaintojen perusteella investointiin liittyviä riskejä, kuten prosessien yhteensovittamisen haasteita ei ole nostettu kattavasti esiin projektin aikana. Joulukuun 2016 jälkeen toimitusjohtajan katsaukset sisältävät tietoja urakan ja sitä koskevien neuvottelujen etenemisestä.
- Merkittävät prosessitekniset haasteet ovat viivästyttäneet hankkeen toteutusta sekä lisäksi vaarantavat laitoksen toteutumisen suunnitellulla tavalla vaatien todennäköisesti merkittäviä lisäkustannuksia.
- Toimitusjohtajan katsauksia ei ole liitetty pöytäkirjoihin. Merkittävä osa vanhan johtokunnan katsauksista on saatu tarkastusta varten käyttöön, mutta ei todennäköisesti kaikkia. Johtopäätökset on tehty käytettävissä olevan materiaalin perusteella.
- Toimitusjohtajan päätöksistä voi todeta, että useassa hankinnassa sopimusdokumentit on valtuutettu toisen henkilön kuin toimitusjohtajan allekirjoitettaviksi.

YHTEENVETO

- Tampereen Vesi liikelaitoksen johtokunta päätti 20.9.2012 hyväksyä Ramboll Finland Oy:n laatiman yleissuunnitelman Kaupinojan pintavesilaitoksen saneeraamisesta ja varata hankkeen toteuttamista varten tarvittavan määrärahan yhteensä 18 milj. euroa Tampereen Veden vuosien 2013 - 15 taloussuunnitelmaan.
- Johtokunta 20.9.2012; Kaupinojan saneerauksen kustannusarvio on yleissuunnitelman mukaan 19,2 milj. euroa. Kustannusarvio on selvästi korkeampi kuin FCG:ssä v. 2011 laaditussa esisuunnitelmassa, koska vanhassa puhdistamorakennuksessa on havaittu tuolloin arvioitua selvästi enemmän korjaustarvetta. Myöskään uusia imu- ja alueputkia ei huomioitu esisuunnitelmassa.
- Toimitusjohtajan katsaus kokouksessa 14.2.2013 § 10 merkittiin tiedoksi. Asioina mm. toimitusjohtajan "Kaupinojan vedenpuhdistamon saneerauksen tämänhetkisen vaiheen", "vuoden 2013 investointibudjetin":
 - Rahoitus budjetissa: Yhteissumma 20 M€ tarkentuu, kun sitovat tarjoukset on saatu urakoitsijoilta.
- Johtokunta hyväksyi 13.6.2013 § 31 , että toimitusjohtaja tekee päätöksen Kaupinojan vedenpuhdistamon KVR-urakoitsijan valinnasta, ja allekirjoittaa urakkasopimuksen.

YHTEENVETO

- Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoshankkeen kustannuksia ei ole seurattu yksityiskohtaisesti, vaan osana vuosittaista investointien seurantaa, josta ei ole ilmennyt yksittäisen hankkeen kokonaiskustannukset koko hankkeen ajalta. Omana investointikohtanaan hanketta on käsitelty talousarviosta 2017 alkaen. Tarkastuksessa saadun käsityksen mukaan hankkeen budjetointi nojautui pitkälti entisen toimitusjohtajan antamiin tietoihin. Tarkastuksen perusteella johtokunta on seurannut Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen investoinnin toteutumista pääosin toimitusjohtajan katsausten yhteydessä.
- Projektille kirjatut kustannukset aikavälillä 1.1.2013-31.3.2018 olivat 40,3 milj. euroa jakautuen vedenpuhdistuslaitoksen rakentamisen osuuteen 26,6 milj. euroa ja verkostojen osuuteen 13,7 milj. euroa. Tarkastus kohdennettiin laitokselle kohdistettujen projektikustannusten selvittämiseen.
- Konsortion osalta todettiin sovittujen kustannusten olleen 20,6 milj. euroa. Tarkastuksen perusteella ylitystä konsortion kustannusten osalta on tapahtunut 0,6 milj. euroa ajalla 1.1.2013-31.3.2018.
- Lisätöiden suuren lukumäärän ja laskutuskäytänteiden vuoksi emme voineet täsmäyttää maksuerätaulukoihin tai sopimukseen kaikkia lisätöitä tarkastukseen käytettävän ajan puitteissa. Konsortioyhtiöiden lisä- ja muutostöiden osalta todettiin, että tarkastetut muutos- ja lisätyöerät löytyivät konsortioyhtiöiden muutos- ja lisätyöseurannasta.
- Vakuuksista ei tarkastuksessa saatujen dokumenttien perusteella ole voimassa kuin Alasen rakennuksen takuuaajan vakuus 498 700 euroa. Muut vakuudet ovat umpeutuneet.
- Econet Oy:n työaikainen vakuus 703 900 euroa ei ole ollut voimassa 31.12.2017 jälkeen.

HAVAINNOT: JOHTOKUNNAN PÖYTÄKIRJAT SEKÄ HANKKEEN BUDJETOINTI JA HYVÄKSYTYT TALOUSARVIOT

Johtokunnan pöytäkirja-aineisto ajalta 1.1.2013-31.3.2018 sekä hankkeen budjetointi ja hyväksytyt talousarviot

- Käytiin pöytäkirjoista läpi Kaupinoojaa koskevat päätökset ja selvitykset liitteiden kera (toimitusjohtajan katsaukset, talousarvion käsittelyt, muut mahdolliset asiakohdat).
- Käytiin läpi liikelaitoksen johtokunnan hyväksymät investoinnin talousarviot ja niihin liittyvät muutokset sekä toteutumisvertailut ajalta 1.1.2013 - 31.3.2018.

Havainnot:

- Tampereen kaupungin liikelaitosten johtosäännön § 6 mukaisesti johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunta vastaa mm. siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaista. Lisäksi johtokunta päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, ellei valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuussäännöksissä muuta määrätä.
- Tarkastuksen perusteella johtokunta on seurannut investointien toteutumista pääosin toimitusjohtajan katsausten yhteydessä. Erillisiä pykäläiä investointien toteutumisesta ei ole ollut ennen uuden johtokunnan aloittamista vuonna 2017.
- Vuosisuunnitelman toteumien yhteydessä (3. kertaa vuodessa) investointeja on seurattu melko suppeasti, pääosin kokonaislukujen osalta. Myös talousarviossa Kaupinoojan laitosinvestointi on käsitelty erillisenä vasta vuoden 2017 talousarviossa.
- Myöskään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnissa ei Kaupinoojan havaittu nousevan erillisenä esiin ennen tilinpäätöstä 2017.

HAVAINNOT: JOHTOKUNNAN PÖYTÄKIRJAT SEKÄ HANKKEEN BUDJETOINTI JA HYVÄKSYTYT TALOUSARVIOT

Havainnot:

- Tarkastushavaintojen perusteella Kaupinojan saneerauksen vaiheita on käsitelty melko kattavasti vuoden 2013 alkupuolelta syyskuun 2015 kokoukseen saakka. Lähes jokainen toimitusjohtajan katsaus sisältää tietoja Kaupinojan etenemisestä. Tarkastushavaintojen perusteella kuitenkin investointiin liittyviä riskejä, kuten prosessien yhteensovittamisen haasteita ei ole nostettu kattavasti esiin. Katsaukset sisältävät melko suppeasti myöskin muita mahdollisesti havaittuja haasteita.
- Investoinnin piti sopimuksen mukaan valmistua alkuvuodesta 2016. Tarkastushavaintojen perusteella toimitusjohtajan katsauksessa syyskuun 2015 ja joulukuun 2016 välillä käsitelty Kaupinojan etenemistä suppeasti, eikä myöskään muissa päätösteksteissä havaittu merkittäviä mainintoja hankkeen etenemisestä. Lisäksi maaliskuun 2016 toimitusjohtajan katsauksen ”Investointien toteutustilanne mukaan: Investointeja tehtiin alkuvuonna 2,0 M€:lla. Kaupinojan & verkostojen rakentaminen jatkuu VS mukaan.” Joulukuun 2016 pöytäkirjassa hankkeen ongelmat nousevat esiin, jonka jälkeen esiin nousseiden ongelmien käsittelyä on jatkettu vuoden 2017 alun kokouksissa toimitusjohtajan katsauksen yhteydessä. Toimitusjohtajan katsauksen 15.12.2016 mukaan ”Keskusteluja Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneerauksen KVR-urakan loppuun saattamisesta käydään parhaillaan KVR-konsortion kanssa. Hankkeen lopullinen vastaanotto siirtyy helmikuusta huhti-toukokuuhun prosessiteknisten muutostöiden ennakoitua pidemmän keston vuoksi ja siirtymisen vaikutukset jäljellä oleviin maksueriin selvitetään”.

HAVAINNOT: JOHTOKUNNAN PÖYTÄKIRJAT SEKÄ HANKKEEN BUDJETOINTI JA HYVÄKSYTYT TALOUSARVIOT

Havainnot:

- Toimitusjohtajan katsauksia ei ole liitetty pöytäkirjoihin. Merkittävä osa katsauksista on saatu tarkastusta varten käyttöön, mutta ei todennäköisesti kaikkia. Johtopäätökset on tehty käytettävissä olevan materiaalin perusteella. Käytäntö saamamme tiedon mukaan ollut, että toimitusjohtaja on jakanut kokouksessa katsauksen paperikopiot sekä käynyt powerpoint-diat läpi selostuksen kanssa, jolloin asioista on voitu keskustella. Katsaustiedosto on lisäksi sähköisen kokouskäytännön käyttöönotosta (huhti-toukokuu 2015) alkaen etukäteen muutamia päiviä ennen kokousta tallennettu tutustuttavaksi johtokunnan levyjaolle, jonka jälkeen edelleen kokouksessa on jaettu paperikopiot ja esitetty myös powerpoint -diat.
- Tarkastuksessa saadun käsityksen perusteella hankkeen toteutuksessa on ollut havaittavissa haasteita aikaisemmin ja laajemmin kuin niistä on ainakaan pöytäkirjojen perusteella raportoitu johtokunnalle. Tarkastuksessa saadun käsityksen mukaan prosessiin ja toteutukseen liittyviä haasteita on kuitenkin pyritty ratkaisemaan esim. työmaapalaverien ja niihin liittyvien keskustelujen ja neuvottelujen yhteydessä, mutta niiden dokumentoitua ja kattavaa raportointia johtokunnalle ei tarkastuksessa havaittu.
- Toimitusjohtajan katsausten tammi-kesäkuussa 2017 osalta voidaan todeta kuitenkin, että Kaupinojan tilannetta ja sopimusneuvottelujen etenemistä on seurattu säännöllisesti joka kokouksessa. Erillisiä päätöksiä asiasta ei tarkastuksessa tullut ilmi. Vuoden 2017 lopussa lokakuusta alkaen ja 2018 alussa Kaupinojan tilanne on käsitelty omana pykäläkohtanaan.

HAVAINNOT: JOHTOKUNNAN PÖYTÄKIRJAT SEKÄ HANKKEEN BUDJETOINTI JA HYVÄKSYTYT TALOUSARVIOT

Tampereen Veden tilinpäätösten investointien käsittely kaupungin tilinpäätöksessä:

- **Tilinpäätös 2013:** Tilikauden 2013 loppuun mennessä investoinnit ovat toteutuneet 1,2 milj. euroa vuosisuunnitelmaa pienempinä. Ero johtuu pääosin Kaupinojan pitkäaikaisen saneerausinvestoinnin hieman ennakoitua hitaammasta etenemisestä. Investointien kokonaismäärä ei ole myöskään Tampereen Veden sitova tavoite. Tampereen Veden investoinnit toteutuivat 21,4 milj. euna. Laitosrakentamiseen on käytetty 4,9 milj. euroa suurimpina kohteinaan Kaupinoja, 2,5 milj. euroa, ja Ruskon desinfiointijärjestelmän uusiminen, 0,3 milj. euroa.
- **Tilinpäätös 2014:** Investointien kokonaismäärä puolestaan oli 29,0 milj. euroa eli 2,5 milj. euroa vuosisuunnitelmaa suurempi, johtuen pitkäaikaisten projektien ennakoitua suuremmasta toteumasta toimintavuoden lopulla. Vuonna 2013 investoinnit vastaavasti alittuivat 1,6 milj. euroa. Investointien kokonaismäärä ei ole Tampereen veden sitova tavoite. Investoinneista käytettiin 16,9 milj. euroa verkostojen rakentamiseen ja 12,1 milj. euroa laitosrakentamiseen. Suurimmat laitosrakennuskohteet olivat Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksella jatkunut saneeraus (9,5 milj. euroa), Viinikanlahden jätevedenpuhdistamon esikäsittelyn saneeraus (0,8 milj. euroa) ja ruskon vedenpuhdistuslaitoksen valmistunut LVIJAS-saneeraus (1,0 milj. euroa).
- **Tilinpäätös 2015:** Nettoinvestointeja tehtiin 26,4 milj. euroa eli 0,1 milj. euroa vuosisuunnitelmaa enemmän. Laitosrakentamiseen käytettiin 9,7 milj. euroa suurimpana kohteenaan Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneeraus 7,4 milj. euroa.

HAVAINNOT: JOHTOKUNNAN PÖYTÄKIRJAT SEKÄ HANKKEEN BUDJETOINTI JA HYVÄKSYTYT TALOUSARVIOT

Tampereen Veden tilinpäätösten investointien käsittely kaupungin tilinpäätöksessä:

- **Tilinpäätös 2016:** Investointeja tehtiin 21,1 milj. eurolla. Investointimenot alittuivat 0,2 milj. eurolla eli 0,74 %. Kokonaisuudessaan investointien budjetti alittui rahoitusosuuksien jälkeen 0,3 milj. eurolla eli 1,5 %. Vuonna 2015 investointeja tehtiin 26,4 milj. eurolla ja vuodelle 2017 on investoinneille varattu 16,7 milj. euron suuruinen määräraha. Laitosrakentamiseen käytettiin 6,0 milj. euroa suurimpana kohteenaan Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneeraus 3,9 milj. euroa. Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneeraus eteni vesiprosessin käyttöönottovaiheeseen. Siihen liittyviä prosessin muutos- ja säätötoimenpiteitä tehdään vielä ennen keväällä 2017 aloitettavaa vedentuotantoa, jotta asetetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet saavutetaan. Tilinpäätöksen 2016 osalta on huomioitavaa, että tilinpäätöksessä ei nosteta riskinä esiin Kaupinojan tilannetta. Tilinpäätöksessä mainitaan kyllä, että poistot toteutuivat suunniteltua pienempinä johtuen pääasiassa Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen valmistumisen siirtymisestä.

HAVAINNOT: JOHTOKUNNAN PÖYTÄKIRJAT SEKÄ HANKKEEN BUDJETOINTI JA HYVÄKSYTYT TALOUSARVIOT

Tampereen Veden tilinpäätösten investointien käsittely kaupungin tilinpäätöksessä:

- Tilinpäätöksen 2016 osalta on huomioitavaa, että tilinpäätöksessä ei nosteta riskinä esiin Kaupinojan tilannetta. Tilinpäätöksen valmistelun aikaan on kuitenkin toimitusjohtajan katsauksessa 17.2.2017 havaittavissa haasteita laitoksen osalta: ”Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneerausurakan loppuun saattamisesta käydään parhaillaan keskusteluja KVR-konsortion kanssa. Osapuolet ovat nimenneet yhteisen sovittelijan tekemään ehdotuksen urakan jäljellä olevien osuuksien loppuun saattamisesta ja aikataulusta. Viiveitä on ilmennyt prosessiurakan käyttöönotto-osuudessa, muilta osin työt ovat lähes valmiit.” Toimitusjohtajan katsauksessa 23.3.2017 ”Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneerausurakan loppuun saattamisesta käydään parhaillaan keskusteluja KVR-konsortion kanssa. Laitoksella on tehty pitempiaikaisia koeajoja, joiden pohjalta käyttöönottoa jatketaan seuraaviin prosessivaiheisiin. Viimeisin, jatkotoimenpiteitä koskeva neuvottelu KVR-konsortion kanssa pidetään 22.3.2017. Tilanteesta sen jälkeen annetaan selvitys johtokunnalle kokouksessa 23.3.2017.” Tilinpäätöksen allekirjoittamisen 23.3.2017 jälkeen toimitusjohtajan katsauksen 20.4.2017 mukaan; mikäli yhteisymmärrykseen KVR-urakan loppuun saattamisesta ei päästä, joudutaan hanketta viemään eteenpäin tilaajan toimenpitein. Tällöin hankkeen valmistuminen voi viivästyä.

HAVAINNOT: JOHTOKUNNAN PÖYTÄKIRJAT SEKÄ HANKKEEN BUDJETOINTI JA HYVÄKSYTYT TALOUSARVIOT

Tampereen Veden tilinpäätösten investointien käsittely kaupungin tilinpäätöksessä:

- **Tilinpäätös 2017:** Vuoden 2017 investointimenot toteutuivat 19,7 milj. euron suuruisina. Laitosrakentamiseen käytettiin 5,4 milj. euroa suurimpana kohteenaan Kaupinojan vedentuotantolaitoksen saneeraus 3,7 milj. euroa. Investoinnit pienenivät rahoitusosuuksien jälkeen edelliseen vuoteen verrattuna 1,6 milj. euroa. Investointimenot toteutuivat 2,8 milj. euroa vuosisuunnitelmaa suurempina. Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneerausta jatkettiin. Jatkuva vedentuotanto käynnistyi vuoden 2017 loppupuolella, vaikka laitosta ei ole vielä otettukaan vastaan prosessitoimituksen osalta. Vastaanottoa edeltävät takuukoeajot päästään tekemään alkuvuonna 2018 viimeisten säätö- ja muutostöiden valmistuttua. Toimitukseen sisältyvä henkilökunnan käyttökoulutus on annettu. Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneerauksen työt ovat pääosin valmistuneet ja laitoksella tehdään testiajoja. Täyden tuotantokapasiteetin saavuttamiseen liittyy riskejä, jotka koskevat mm. prosessitekniisiä ja sopimuksellisia asioita. Saneerauksen loppuunsaattamisessa on varauduttava merkittäviin lisäkustannuksiin. Tavoitteena on saattaa saneeraustoimenpiteet päätökseen vuoden 2018 aikana.

HAVAINNOT: TJ:N VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset ajalta 1.1.2013-31.3.2018

- Käytiin viranhaltijapäätökset läpi ja poimittiin Kaupinojaa koskevat kohdat ylös.

Havainnot:

Vuosi 2013:

- Käytiin läpi paperiset, arkistokansiossa olevat toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset 1-202 §.
Kaupinojaa koskevat päätökset:

184 § 25.11.2013	Kaupinojan vedenkäsittelylaitoksen automaatio	Labkotec Oy suljetaan rajoitetun menettelyn neuvotteluista (tarjouspyynnössä ilmoitettiin, että 4 eniten pisteitä saanutta valitaan neuvottelumenettelyyn ja Labkotec oli sijalla 5).
112 § 25.6.2013	Kaupinojan pintavesilaitoksen saneeraus	Tj:n varamies päätti, että sopimus Kaupinojan pintavesilaitoksen saneerauksesta tehdään Yhteenliittymä: Econet Oy:n, Alasen Rakennus Oy:n ja Are Oy:n kanssa ja että urakan kokonaishinta on 20.578.000 eur (alv 0%) ja että hankintapäätös sitoo Vettä vasta, kun sopimus on allekirjoitettu.
4 § 15.1.2013	Kaupinojan pintavesilaitoksen saneeraus	Osallistumishakemukset neuvottelumenettelyyn koskien pintavesilaitoksen saneerausta. Tj päätti, että Peab Infra Oy:n osallistumishakemus hylätään (ei täyttänyt soveltuvuusvaatimuksia) ja että neuvotteluihin kutsutaan YIT Rakennus Oy, Yhteenliittymä: Econet Oy+Alasen Rakennus Oy +Are Oy sekä Yhteenliittymä: Suomen Maastorakentajat Oy+Andament Oy+SL Asfaltti Oy+HSK Sähkö Oy+JT Sevice Oy.

HAVAINNOT: TJ:N VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Havainnot:

Vuosi 2014:

- Käytiin läpi paperiset, arkistokansiossa olevat toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset 1-178 §.
Kaupinojaa koskevat päätökset:

106 § 14.8.2014	Kaupinojan runkolinjan venttiiliaseman rakentaminen	Tj päätti, että Kaupinojan siirtovesijohto ja kaukojäähdytyksen siirtolinjat välillä Keilakuja-Kekkosentie rakennusurakoitsijaksi valitaan kokonaishinnaltaan halvimman 129.700 euroa tarjouksen tehnyt KVL-Tekniikka Oy ja että rakennuttamispäällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan urakkasopimus Veden puolesta, kun päätös on saanut lainvoiman.
105 § 14.8.2014	Kaupinojan siirtovesijohto ja kaukojäähdytyksen siirtolinjat välillä Keilakuja-Kekkosentie	Tj päätti, että Kaupinojan siirtovesijohto ja kaukojäähdytyksen siirtolinjat välillä Keilakuja-Kekkosentie rakennusurakoitsijaksi valitaan kokonaishinnaltaan halvimman 564.000 euroa tarjouksen tehnyt KVL-Tekniikka Oy ja että rakennuttamispäällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan urakkasopimus Veden puolesta, kun päätös on saanut lainvoiman.
96 § 14.7.2014	Kaupinojan pintavesilaitoksen desinfiointijärjestelmien toimittaminen	Tj:n varamies päätti, että sopimus Kaupinojan pintavesilaitoksen desinfiointijärjestelmien toimittamisesta tehdään Evoquan kanssa neuvotteluiden jälkeen, että tekninen päällikkö valtuutetaan allekirjoittamaan toimitussopimus kokonaishintaan 262.376 eur (alv 0%) ja että hankintapäätös sitoo Vettä vasta, kun toimitussopimus on allekirjoitettu.

HAVAINNOT: TJ:N VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

81 § 19.5.2014	Nestemäisen hiilidioksidin hankinta	Tj päätti, että Vesi hankkii Ruskon ja Kaupinojan kaasuasemat Oy Aga Ab:lta neuvottelujen jälkeen tehtävällä hankintasopimuksella ja tekninen päällikkö valtuutetaan allekirjoittamaan hankintasopimus ja että Vesi solmii nestemäisen hiilidioksidin toimitussopimuksen Oy Aga AB:n kanssa kahdeksi vuodeksi. Hankinnan arvo 6/2014-5/2+15 on noin 363.000 eur (alv 0%).
68 § 23.4.2014	Kaupinojan siirtovesijohdon ja kaukojäähdytyksen siirtolinjojen urakoitsijan valinta	Urakkaneuvotteluiden ja kokonaishinnaltaan edullisimman tarjouksen jättäneen Annala Yhtiöt Oy tulisi valita Kaupin päävesijohdon rakennusurakoitsijaksi. Kokonaishinta 460.270 eur (alv 0%).
18 § 4.2.2014	Kaupinojan vedenkäsittelylaitoksen prosessiautomaation kilpailutus, urakoitsijan valinta	Tj päätti, että Vesi aloittaa Insta Automation Oy:n kanssa urakkaneuvottelut Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen prosessiautomaatiotoimituksesta ja että tekninen päällikkö oikeutetaan solmimaan urakkasopimus neuvottelujen jälkeen kiinteään urakkahintaan 369.200 eur.
8 § 10.1.2014	Kaupinojan flotaatiourakan sijoituspaikan siirto	Vedenkäsittelyprosessiin uusinnan suunnittelun edetessä ja prosessivaihtoehtojen tarkentuessa on Rictor Oy:ltä pyydetty muutostyötarjous nykyisten flotaatiosuunnittelun ja -urakan toimituksiin liittyen. Tj päätti, että Vesi tilaa Rictor Oy:ltä muutostyön kokonaishintaan 160.000 eur.

HAVAINNOT: TJ:N VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Havainnot:

Vuosi 2015:

– Käytiin läpi paperiset, arkistokansiossa olevat toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset 1-182 §.

Kaupinojaa koskevat päätökset:

145 § 5.11.2015	Kaupinojan pintavesilaitoksen valvonnan, tuki- ja turvallisuuskoordinaattorin tehtävien jakaminen	Tj päätti, että Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen saneerauksen ja uudisrakennuksen urakan valvonta, tuki- ja turvallisuuskoordinaattorin tehtävissä jatkaa Ramboll Finland Oy ja että Veden tekninen päällikkö oikeutetaan uudistamaan sopimukset aikaveloitusterusteisesti esitetyn tarjouksen mukaisesti. Sopimuskauden 1.1.-31.12.2016 kustannusarvio on 170.000 eur.
115 § 2.9.2015	Kaupin päävesijohdon rakennusurakoitsijan valinta välille venttiili-asema-Kaupin vesitorni	Tj päätti, että Kaupin päävesijohdon rakennusurakoitsijaksi välille venttiili-asema- Kaupin vesitorni valitaan kokonaishinnaltaan halvimman tarjouksen tehnyt KVL-Tekniikka Oy kokonaishintaan 378.200 eur ja että rakennuttamispäällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan urakkasopimus Veden puolesta, kun päätös on saanut lainvoiman.
78 § 29.4.2015	Kaupin päävesijohdon rakennusurakoitsijan valinta välille Kriikunapolku-Hippoksenpuisto	Tj päätti, että Kaupin päävesijohdon rakennusurakoitsijaksi välille Kriikunapolku-Hippoksenpuisto valitaan kokonaishinnaltaan halvimman tarjouksen tehnyt Turtolan Kaivin Oy kokonaishintaan 367.619,50 eur ja että rakennuttamispäällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan urakkasopimus Veden puolesta, kun päätös on saanut lainvoiman.
66 § 9.4.2015	Määräaikaisen projekti-insinöörin palkkaaminen	Palkataan projekti-insinööri määräaikaiseksi ajalle 25.5.2015-24.5.2017. Peruste: Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen käyttöönotto tehtävät sekä Sulkavuoren projektitehtävät
61 § 31.3.2015	Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen UV-laitetoimitus	Tj- päätti, että Kaupinojan Ruskon vedenpuhdistuslaitoksen UV-laitetoimittajaksi valitaan Hyxo Oy ja että tekninen päällikkö oikeutetaan solmimaan toimitussopimus kiinteään toimitushintaan 113.320 eur (alv 0%).

HAVAINNOT: TJ:N VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Havainnot:

Vuosi 2016:

- Käytiin läpi paperiset, arkistokansiossa olevat toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset 1-125 § ajalla 1.1.2016-15.9.2016 (eli päätökset ennen Selmaa) sekä päätökset 1-51 § ajalla 9-10/2016-12/2016 (Selmassa olevat päätökset).

Kaupinojaa koskevat päätökset:

15 § 18.2.2016	Alkalointikemikaalien toimittaminen Ruskon ja Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksille	Tj päätti, että Vesi tekee sopimuksen Nordkalk Oy Ab:n kanssa kaudeksi 1.3.2016-29.2.2018. Mahdollisen opiton käytöstä tehdään erillinen päätös. Päätöksestä ei käy ilmi euromääräinen kustannus.
47 § 21.12.2016	Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen valvontatehtävien jatkaminen	Urakan alkaessa syksyllä 2013 Vesi kilpailutti tilaajakonsultin ja työturvallisuuskoordinaattorin tehtävät. Tällöin kilpailutuksen voitti Ramboll Finland Oy. Urakka-ajan pitkittymisestä johtuen esitän Rambollin jatkavan tilaajakonsultin tehtävissä kesäkuun 2017 loppuun asti alkuperäisen tuntihinnoittelun mukaisesti. Valvontatehtävien arvioitu kustannus seuraavaksi puoleksi vuodeksi on 150.000 eur.

HAVAINNOT: TJ:N VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Havainnot:

Vuosi 2017:

– Käytiin läpi paperiset, mapeissa olevat toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset 1-146 §.

Kaupinojaa koskevat päätökset:

139 § 14.12.2017	Tampereen Vesi Liikelaitoksen toimintasääntö päivitetään 1.1.2018 alkaen.	mm. tj:n ja johtokunnan sekä erityisesti johtoryhmän tehtävät määriteltiin.
138 § 13.12.2017	Suunnittelutarjous - Kaupinojan pintavesilaitoksen saneeraus, valvonta- ja tukitehtävät	Käytetään Rambollin tarjouspyynnön 13.7.2017 mukainen optio. Laskutusperusteena on tehty työtunnit.
137 § 12.12.2017	Kaupinojan itäisen vesistöjohdon D500 betonisten putkipainojen toimittajan valinta	Jakobe Oy valitaan toimittajaksi kokonaishinnalla 225.516,20 eur (alv 0%). Oli kokonaishinnaltaan halvempi kahdesta toimittajasta.
110 § 26.9.2017	Vuorotteluvapaan sijainen	Teknisen päällikön vuorotteluvapaan sijainen palkattiin ajalle 2.10.2017-13.4.2018.
100 § 29.8.2017	Kaupinojan vedenpuhdistuslaitoksen valvonta- ja tukitehtävät	Pykälätekstistä käy ilmi seuraava: Tehdyn tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuusvertailun mukaan edullisimman tarjouksen teki Ramboll Finland Oy kokonaishintaan 48 435 eur. Rajoitettu menettely ja kolme neljästä teki tarjouksen. Muita tarjouksia ei ole avattu pykälässä. Jakelulistasta voi todeta muiden tarjoajien olleen todennäköisesti FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy ja Pöyry Finland Oy.

HAVAINNOT: TJ:N VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Havainnot:

Vuosi 2018; 31.3.2018 saakka:

- Käytiin läpi paperiset, mapissa olevat toimitusjohtajan (Pekka Pesonen tammikuu 2018, Petri Jokela helmikuusta 2018 alkaen) viranhaltijapäätökset 31.3.2018 saakka. Kaupinojaa koskevia päätöksiä ei tällä ajalla ollut.

Yhteenvetoa:

- Pöytäkirjojen välissä oli koontidokumentteja, joissa oli todettu: *Nämä päätöspöytäkirjat olivat nähtävillä johtokunnan kokouksessa xx.xx.xxxx.*
- Päätöksistä voi todeta, että useassa hankinnassa sopimusdokumentit on valtuutettu toisen henkilön kuin toimitusjohtajan allekirjoitettaviksi.
- Päätöksistä voi todeta, että projektipäällikkönä toiminut tekninen päällikkö on jäänyt syksyllä 2017 vuorotteluvapaalle ja hänen tilalleen on nimitetty sijainen.

HAVAINNOT: HANKKEEN KUSTANNUKSET

Hankkeen kustannukset

- Käytiin läpi hankkeen kulut pääkirjanpidosta 1.1.2013-31.3.2018.
- Verrattiin kirjanpidon kulut maksuerätaulukoihin.
- Käytiin läpi lisätöiden määrä ja niihin liittyvät sopimukset.

Havainnot:

- Hankkeen kustannuksia on seurattu SAP:n projektikoodilla I1830_11292.
- Projektille kirjatut kustannukset aikavälillä 1.1.2013-31.3.2018 olivat 40,3 milj. euroa jakautuen vedenpuhdistuslaitoksen rakentamisen osuuteen 26,6 milj. euroa ja verkostojen osuuteen 13,7 milj. euroa. Tarkastus kohdennettiin laitokselle kohdistettujen projektikustannusten selvittämiseen.
- Tositelajeittain tarkasteltuna kustannukset 26,6 milj. euroa jakautui hyväksyntäkierron kiertäviin ostolaskuihin (KR) 14,4 milj. euroa, tilaukseen perustuviin ostolaskuihin (RE) 12,9 milj. euroa, muistiotositteisiin (SA) -1,4 milj. euroa, varaston kautta tilattuihin ostoihin (WE) 0,4 milj. euroa ja muihin kustannuksiin 0,2 milj. euroa, jotka olivat pääasiassa projektille kohdistettuja työtunteja.

KUSTANNUKSET TOIMITTAJITTAIN TARKASTELTUNA

Toimittaja	Projektille kirjatut kustannukset 1.1.2013- 31.3.2018	Joista hankintasopimuksen maksuerätaulukoon perustuvien kustannusten osuus	Urakat
Alasen Rakennus Oy	10 984 t. euroa	9 789 t euroa	Rakennustöiden pääurakoitsija (konsortio)
Econet Oy	6 570 t. euroa	6 077 t euroa	Koneisto-, putkisto- ja prosessitöiden urakoitsija (konsortio)
Are Oy	3 689 t. euroa	3 496 t euroa	Talotekniikkatöiden urakoitsija (konsortio)
Ramboll Finland Oy	1 097 t. euroa	Valtaosin käytössä työaikaperusteinen laskutus	Rakennuttajakonsultti
Insinööritoimisto Oy Rictor Ab	839 t. euroa	839 t euroa (2 maksuerätaulukkoa)	Pyörreflotaatiourakka ja Flotaatiourakan sijoituspaikan siirto
Insta Automation Oy	593 t. euroa	330 t euroa	Prosessiautomaatiourakka
Evoqua Water Technologies Limited	504 t. euroa	Ei käytössä maksuerätaulukoita	Vesiteknologian toimittaja (kemikalisointilaitteisto)
Muut toimittajat 178 kpl, joista alle 10 t eur toimittajia 126 kpl	2,1 milj. euroa		

MAKSUERÄTAULUKOIDEN TOTEUTUMINEN 31.3.2018

Toimittaja	Urakat	Maksuerätaulukot (loppusumma)	Toteutuneet maksuerät	Maksamatta olevat maksuerät 31.3.2018
Alasen Rakennus Oy	Rakennustöiden pääurakoitsija (allianssi)	9 974 t. euroa	9 804 t euroa	120 t euroa
Econet Oy	Koneisto-, putkisto- ja prosessitöiden urakoitsija (allianssi)	7 039 t. euroa	6 077 t euroa	962 t euroa
Are Oy	Talotekniikkatöiden urakoitsija (allianssi)	3 565 t. euroa	3 496 t euroa	69 t euroa
Insta Automation Oy	Prosessiautomaatiourakka	369 t. euroa	330 t euroa	39 t euroa

MUUTOS- JA LISÄTYÖT

- Suurimpien toimittajien osalta tarkastettiin muutos- ja lisätöitä. Konsortioyhtiöiltä (Alasen Rakennus Oy:n, Are Oy:n ja Econet Oy) tilattuja lisä- ja muutostöitä on seurattu erillisellä excel-seurannalla, johon on kirjattu lisätyönumerojärjestykseen saatu tarjous, tehty tilaus sekä euromääräiset laskutus- ja toteumatiedot.
- Osa lisätöistä oli suurikokoisia, joista laskujen mukaan on laadittu erilliset maksuerätaulukot. Tarkastuksen yhteydessä Tampereen Veden henkilökunta ei kuitenkaan löytänyt kaikkia pyydettyjä maksuerätaulukkoja käytettäväksemme.
- Lisätöiden suuren lukumäärän ja laskutuskäytänteiden vuoksi emme voineet täsmäyttää kirjanpitoa maksuerätaulukoihin tai sopimukseen kaikkia lisätöitä tarkastukseen käytettävän ajan puitteissa. Konsortioyhtiöiden lisä- ja muutostöiden osalta todettiin, että tarkastetut muutos- ja lisätyöerät löytyivät konsortioyhtiöiden muutos- ja lisätyöseurannasta.

LISÄ- JA MUUTOSTYÖT, TULOPUMPPAAMON LAAJENTUMINEN

- Alasen Rakennus Oy teki tarjouksen 3.2.2014 muutostyönä tehtävän tulopumppaamon laajentumisesta aiheutuvista lisäkustannuksista kokonaishintaan 3,45 milj. euroa. Muutostyössä Tampereen Vesi rakentaa puhdistusvesien imu- ja purkuputken vedenottamolta Näsijärveen. Tulopumppaamon laajennus -projektia on seurattu SAP:n tilausnumerolla 2019804, johon kustannuksia on kertynyt 3,1 milj. euroa (Alasen Rakennus Oy:ltä 2,9 milj. euroa).
- Tarkastuksessa saadun haastattelutiedon mukaan tulopumppaamon laajentumisen projektista ei ole kirjattu kustannuksia laitoksen rakentamisen investointiprojektille, koska kustannukset saadaan edelleen laskutettua. Raportointiajankohtaan mennessä emme ole saaneet selvitystä, miksi Tampereen Vedelle jäävää osuutta tulopumppaamon laajennuksen kustannuksista ei ole sisällytetty laitoksen tai verkoston projektikustannuksiin vaan ne on kirjattu suoraan kuluksi aina kullekin vuodelle.

HANKKEEN KUSTANNUKSET: OSTOLASKUJEN AINEISTOTARKASTUS

- Ostolaskujen asiatarkastus- ja hyväksyjätietojen osalta tarkastettiin kaikkiaan 47 laskuperustaista kustannuserää. Kustannuseristä 18 kappaletta valittiin satunnaisotannalla, 15 kappaletta suurehkoja lisätyökustannuseriä ja harkinnalla 14 muuta suurehkoa erää. Tarkastuksessa todettiin, että merkittävien lisätyölaskujen osalta pääasiallisina hyväksyjinä toimivat tekninen päällikkö ja käyttöpäällikkö. Satunnaisotannalla valituissa alle tuhannen euron ostolaskuissa hyväksyjinä toimi useampia henkilöitä.
- Ostolaskujen aineistotarkastuksessa havaittiin yksi Alasen Rakennus Oy:n tulopumppaamolasku 75 t eur, jota ei ollut saadun käsityksen mukaan oikaistu projektin kustannuksista pois (vrt. edellinen slide, jossa todettiin tulopumppaamon osalta kustannusten kirjaaminen suoraan kuluiksi). Lisäksi havaittiin yksi Teollisuusasennus P-Kaskeen lasku 51 t eur, joka olisi kuulunut Kaupinojan laitoksen sijaan osin Kaupinojan verkostojen projektikoodille.

HANKKEEN KUSTANNUKSET: MUITA TEHTYJÄ HUOMIOITA

- Laitoksen rakentamisen projektille oli kirjattu Evoqua Water Technologies Limited Oy:ltä 0,5 milj. euroa. Kirjatut kustannukset muodostuivat kemikalisointilaitteiston suunnittelusta (21 t euroa) ja toimituksesta (483 t euroa). Toimituksesta aiheutuneet todelliset kustannukset (228 t euroa) oli kirjattu projektille aiheettomasti kahteen kertaan kustannukseksi sekä ostolaskun että varastokirjanpidon kautta. Konsernipalveluyksiköstä saadun tiedon mukaan toimittajalle on mennyt maksu vain kertaalleen.
- Vastaavalla tavalla kävi myös Hyxo Oy:n UV-laitteiden tilauksessa, jossa varsinaisen tilauksen kokonaisarvo oli 113 t euroa, josta laitteen toimituksen osuus 68 t euroa oli kirjattuna kahteen kertaan sekä ostolaskuna että varastokirjanpidon kautta.

→ Nämä tuplakirjaukset ovat aiheuttaneet hankkeelle 296 t euroa kulua, jota ei kuuluisi olla kirjattuna hankkeelle.

HAVAINNOT: HAASTATTELUT: TOIMITUSJOHTAJA

Projektin hallinnointi ja hankkeiden seuranta

- Haastateltiin Veden nykyistä toimitusjohtajaa sekä talouspäälikkää Kaupinojan seurannasta sekä hankkeiden hallinnoinnista yleisesti.
- Varmistettiin tilanne vakuuksien hallinnoinnin osalta.

Haastatteluissa saadut tiedot:

Haastattelimme nykyistä toimitusjohtajaa 7.5.2018.

- Nykyinen toimitusjohtaja aloitti 1.2.2018 Veden toimitusjohtajana edellisen irtisanouduttua.
- Kävimme läpi hankkeen taustan sekä kehitysvaiheet alkaen Kaupinojan sekä Ruskon vedenpuhdistuslaitosten rakennusvuosista ja lähtökohtaisesta tarpeesta Kaupinojan hankkeelle.
- Elokuussa 2017 pidettiin avajaiset Kaupinojalla. Suunnitelmissa oli saattaa projekti valmiiksi 12/2017.
- Hankkeen päällikkönä toiminut tekninen päällikkö jäi vuorotteluvapaalle lokakuussa 2017 ja hänen tilalleen valittu henkilö jatkaa edelleen päällikkönä hankkeessa.

HAVAINNOT: HAASTATTELUT: TOIMITUSJOHTAJA

Haastatteluissa saadut tiedot:

- Kävimme läpi flotaation toimintaperiaatteet ja hankkeessa ilmenneet ongelmakohdat.
- Tarjouspyynnössä jo mainittiin, että laitokseen tulee Rictorin flotaatio, jonka ympärille piti tarjous muodostaa. Samalla periaatteella toimiva flotaatio on käytössä Ruskossa ja sen toiminta on ollut moitteetonta. Tällä hetkellä tilanne kuitenkin on, että flotaation jälkeisen hiekkasuodatuksen rajapinta ei nyt toimi kunnolla.
- Saamamme tiedon mukaan Kaupinoja alkoi 8.2.2018 toimittaa vettä ja laitos on ajettu alas noin 5 kertaa sen jälkeen. Kapasiteetti ei ole sovitun mukainen.
- Kaupinojasta pitäisi tulla myös etäkäytettävä laitos (ohjaus Ruskosta käsin) mutta tämä ei ole nyt vielä toteutunut. Kapasiteetti on noin puolet suunnitellusta. Insta Oy on tilattu tekemään automaatiotyöt ja nämä työt ovat vielä keskeneräisiä, koska hanke muutoinkin venynyt. Tämän vuoksi ei ole etäkäytettävissä vielä.

HAVAINNOT: HAASTATTELUT: TOIMITUSJOHTAJA

Haastatteluissa saadut tiedot:

- Kaupinojan hankkeen kustannukset ajalla 1.1.2013-31.3.2018 40 milj. euroa koostuvat verkoston rakentamisesta (13 milj. euroa) sekä vedenpuhdistuslaitoksen saneerauksesta (26 milj. euroa). Eriyistilintarkastuksen kohteena on laitoksen osuus. Verkostot rajattiin tarkastuksen ulkopuolelle.
- Kustannusjakauma hankkeen toteuttavan konsortion kesken on seuraava: Alasen Rakennus Oy: rakennustekniset työt, 10 milj. euroa. Are Oy: sähkötyöt, 3 milj. euroa. Econet Oy: toiminta itsessään, 7 milj. euroa. Konsortion kanssa tehty sopimus noin 20,5 milj. euroa.
- Kahden urakoitsijan (Alasen Rakennus ja Are) kanssa on asiat hyvin ja selvät.
- Sopimuksen mukaan jokainen urakoitsija vastaa osuudestaan mutta jos joku kolmesta ei suorita osuuttaan, muut suorittavat.
- Konsortio ei ole esittänyt toistakaan viimeistelijää Econetin tilalle, joten kaupunki harkitsee hankkeen ottamista haltuunsa ja hankkeen saattamista päätökseen.

HAVAINNOT: HAASTATTELUT: TOIMITUSJOHTAJA

Haastatteluissa saadut tiedot:

- Tapasimme myös teknisen päällikön Veden toimistolla 7.5.2018 ja uudelleen 15.5.2018. Tekninen päällikkö toimi Kaupinojan hankkeen johdossa (ns. projektipäällikkönä) vuorotteluvapaansa alkuun saakka. Kysyimme häneltä, että missä kohtaa projektia havaittiin, että se ei tule toteutumaan budjetin ja suunnitellun mukaisena. Teknisen päällikön mukaan prosessitekniisiä haasteita oli jo investoinnin alkuvaiheessa. Ongelmat lisääntyivät projektin aikana. Haastavuuteen vaikuttivat eri prosessin osien yhteen sovittaminen sekä esimerkiksi urakoitsijan vastuuhenkilön vaihtuminen projektin aikana.
- Tekniseltä päälliköltä saamamme tiedon mukaan entinen toimitusjohtaja on ollut tietoinen hankkeen ongelmista, ja entinen toimitusjohtaja on osallistunut viikoittaisiin palavereihin Kaupinojaa koskien.
- Nykyisen toimitusjohtajan arvion mukaan tulee vielä menemään miljoonia euroja ennen kuin hanke on valmis.
- Tavoite on, että alkuperäisin asetettu toiminnallinen tavoite saavutetaan.

HAVAINNOT: HAASTATTELUT: TALOUSPÄÄLLIKKÖ

Haastatteluissa saadut tiedot:

Haastattelimme talouspäällikköä 8.5.2018.

- Talouspäällikkö on tullut Veden palvelukseen lokakuussa 2012.
- Vuosisuunnitelmia ei alkuun tehty kohdetasolla vaan tiliryhmätasoisesti eli karkealla tasolla.
- Investointien budjetointi on nojautunut toimitusjohtajaan, joka on tarkastuksessa investointipäälliköiltä saadun tiedon mukaan saanut investointeja koskevia taloustietoja investointipäälliköiltä.
- Koska kohteita ei ole seurattu kohteina vaan tiliryhmätasoisesti, on ollut haastavaa seurata yksittäisten kohteiden tilannetta ja toteumia.
- Talouspäällikkö toimitti käyttöömmme mapin, jossa oli koottuna hankkeen alkupuolen budjetoinnin aineistoa. Aineistosta sai vaikutelman, että hankkeen kustannukset on osin budjetoitu arvionvaraisesti. Budjetointi on saamiemme tietojen mukaan nojautunut entiseen toimitusjohtajaan etenkin niissä tapauksissa kun tietoja investointipäälliköiltä talouspäällikölle ei ole tullut. Investointipäälliköiltä saadun kommentin mukaan saneerauksen aikataulu on sanellut laitosten vuosibudjetointia ja taloustiedot ovat olleet toimitusjohtajan käytettävissä. Osaltaan aikataulun muutokset ovat vaikuttaneet budjetin toteumaan.

HAVAINNOT: HAASTATTELUT: TALOUSPÄÄLLIKKÖ

Haastatteluissa saadut tiedot:

- Talouspäällikön mukaan vanha johtokunta pyysi pitämään talousosiot tiiviinä.
- Taloudenhallinta on ollut talouspäällikön mukaan entisen toimitusjohtajan käsissä.
- Talouspäälliköltä saamamme tiedon mukaan karkean tason toteumatietoja Kaupinojan hankkeesta on saatu ajettua (esim. tiedot investointien toteumasta kokonaistasolla) mutta Kaupinojan ongelmista ei ole ollut talouspäälliköllä tietoa.

HAVAINNOT: HAASTATTELUT: TALOUSPÄÄLLIKKÖ

Taluspäällikkö halusi tuoda ilmi myös seuraavan:

Taluspäällikkö on vuonna 2018 tehnyt Liiketalouden ylempi ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyön SISÄISEN TALOUSRAPORTOINNIN KEHITTÄMINEN, CASE: TAMPEREEN VESI LIIKELAITOS. Siinä hän itse nostaa havainnoksi, että:

- *”Myös taloushenkilöstöresursointi on organisaatiossa jäänyt jälkeen kiristyneissä vaatimuksissa ja lisääntyneissä tehtävissä. Tutkimuksellisen kehittämistyön tekijä on havainnut, että nykymiehityksellä resurssit eivät riitä kaikkien pakollistenkaan tehtävien hoitamiseen, puhumattakaan kehittämisestä. Korkea henkilöstön ikärakenne ja sairastavuus sekä lähestyvät eläköitymiset huomioon ottaen tulisi taloustehtäviin osoittaa viipymättä lisäresursseja.”*
- *”Merkillepantavaa tässä tutkimuksellisessa kehittämistyössä on ollut myös se, että osa talousraportoinnin ongelmista johtuu Tampereen kaupungin ohjelmistoista ja koskettaa kaikkia kaupungin yksiköitä.”*
- *”Tutkimuksellisen kehittämistyön tekijä suosittelee etenkin organisaatorakenteen muuttamista siltä osin, että riittävä talousosaaminen olisi johtoryhmytyöskentelyn kautta osallisena kaikessa päätöksenteossa.”*

HAVAINNOT: VAKUUDET

Vakuudet:

- Vakuuksista ei tarkastuksessa saatujen dokumenttien perusteella ole voimassa kuin Alasen Rakennus Oy:n takuuajan vakuus 498 700 euroa. Muut vakuudet ovat umpeutuneet.
- Econet Oy:n työaikainen vakuus 703 900 euroa ei ole ollut voimassa 31.12.2017 jälkeen.

YHTEYSTIEDOT

Ulla-Maija Tuomela
Partner, KHT, JHT
ulla-maija.tuomela@bdo.fi
050 5822955

BDO HELSINKI
VATTUNIEMENRANTA 2
00210 HELSINKI

BDO TURKU
LINNANKATU 10 A
20100 TURKU

BDO TAMPERE
LAPINTIE 6
33100 TAMPERE

BDO OULU
SEPÄNKATU 20
90100 OULU

+358 20 743 2920
www.bdo.fi

